HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ואימא שנה. שלכיכה למלאות דפעמים ו)יהיה שנ"ג ופעמים שנ"ד ופעמים שנ"ה: **מי מינן.** שנה לימים ז)הכא כתיב עד מלאת (ה) ימי חדש הוא דמינן לימים ומשום הכי ממרינן דכשלשים של חדש מיירי קרא לגבל לן לשנה שאין מונין לה לימים אלא לחדשים: **מתני' אמר הריני נזיר אחת קטנה.**

לא תהא פחותה משלשי' יום (ג) ואפילו אמר הריני נזיר יום אחד הרי זה נזיר י' יום לפי שאין נזירות פחותה משלשים. ול' שאמר הריני נזיר אחת קטנה ואפילו אמר הריני נזיר אחת גדולה ואפילו אמר שתהא גדולה מכאן ועד סוף העולם הרי זה אינו נזיר כלל שלשים יום כדאמר בגמ' דמי אמר הכי משמע דאמר מריכא עליה הלא נזירות דשלשים ג)כמכאן עד סוף העולם: **גמ'** ד)**אם יש מהלך עד לוזו מקום פחות משלשים יום הרי זה נזיר שלשים יום.** לשעולם אין נזירות פחות משלשים. ואם יש משם עד מקום פלוני יותר ממהלך ל' יום כגון מרציעים יום ול' יום הרי זה נזיר כמנין הימים דהוי כמהלך ל' יום שאם אמר מריכא לי הא מילתא דנזירות דשלשים יום כמהלך ל' יום ול' יום ה)הרי זה נזיר עד מ' יום ול' עד ל': **ואמאי הכא נמי.** כי אמר מיכן ועד מקום פלוני ו)משמע כמהלך דאמר מריכא לי הא מילתא דנזירות דשלשים יום כמהלך ל' יום ול' יום ז)הרי זה נזיר כמנין הימים דהוי כמהלך ל' יום ול' יום ול' יום ול' יום ח)לא תימא הכא נמי שלשים יום כמהלך ל' יום ול' יום ול' יום ט)אלא אימא הכא נמי עד מ' יום ול' יום ואפילו הכי לא אמר אלא ל' יום משום דכתיב ואיש כי יפליא נדר נזיר לה' ואין נזירות פחותה משלשים יום: **ואמאי** י)**והא מכאן ועד סוף העולם קאמר.** פירוש ולימא מכאן ועד סוף העולם הרי זה נזיר לעולם ומשמע הכי קאמר הריני[2] לומר מריכא לי הא מילתא כו' לעולם[3] אף נזירות קבוע עליה לקולא דהכי משמעמע טפי ליה דהוי כמו ר"ל מכאן ועד סוף העולם היה לו להזכיר מיהו סוף העולם דיודע הוא שפיר דהעולם יש בו קצה אחרון לקולא כ"כ: **מכאן ועד מקום פלוני אומדים כמה ימים עד מקום פלוני פחות משלשים יום נזיר שלשים יום.** פי' ללא גרע מקבל נזירות יום אחד להוי נזיר שלשים יום ואם לאו אינו נזיר כלל כמנין הימים או מ' יום ואפילו הכי ס"ל נזיר שלשים יום (ל) ואפילו אמר הריני נזיר עד מקום פלוני (ומשמע) כשהחזיק בדרך וקבל עליו דמשמעמע מפני חוסקי הדרך קבל עליו נזירות להנהל מסכנת הדרך לסך מהלך הימים עד מקום פלוני: **ואיטו** ואיטו ואימא שנה. דיש שיש מלאים ומרובים בימים כשהחשיש מלאים ויש פחותין כשהם חסרים: **שנים מי מונין לימים.** בתמיה א) (ושיטה הוא וכו'): **תשיש הוא ובחשיש.** וכשהן מעברין מוסיפין חדש ולא ימים כ' או ט"ו והכא כתיב עד מלאת הימים ולכך אין מונין אלא לחדשים: **מתני' הריני נזיר אחת גדולה הריני נזיר אחת קטנה.** כי אמר גדולה ולא שנה כי אמר קטנה ואפילו אמר מכאן ועד סוף העולם לא שנה כי אמר גדולה אפילו אמר שתהא גדולה מכאן ועד סוף העולם הרי זה נזיר לא שנה כי אמר קטנה כלומר דלא טריחא עלי אי קטנה כלומר דלא טריחא עלי כלל: **גמ'** אמאי והא מכאן ועד סוף העולם. קאמר הכי קאמר אריכא לי הדא מילתא כמכאן ועד סוף העולם תנן ג)הריני נזיר מכאן עד מקום פלוני אומדים כמה ימים מכאן ועד מקום פלוני פחות משלשים יום נזיר שלשים יום ואם לאו נזיר כמנין הימים ואימא הכא נמי אריכא לי הא מילתא כמכאן ועד מקום פלוני אמר רבא ד)שהחזיק בדרך וליהוי כל פרסה ופרסה אמר רב פפא באתרא דלא מני פרסי וליהוי כל אוונא ואוונא מי לא תנן ה)הריני נזיר כעפר הארץ וכשער ראשי וכחול הים הרי זה נזיר עולם ומגלח אחד לשלשים יום כל מילתא דאית ביה קיצותא לא קתני והתניא ו)הריני נזיר כל ימי חיי הריני נזיר עולם הרי זה נזיר עולם אפילו מאה שנה אפילו אלף שנים אין זה נזיר עולם (ח) אלא נזיר לעולם רבה אמר שאני שערות הואיל ומובדלות זו מזו גבי יומי נמי הא כתיב ז)ויהי ערב ויהי בקר יום אחד התם לאו דמפסקי מהדדי הוא מאי קאמר יממא ולילי חד יומא הוא ולעולם לא מפסקי מהדדי רבא אמר למה לך אקשויי כולי האי שאני התם דהא קתני הריני נזיר אחת: **מתני'** ז)הריני נזיר ויום אחד הריני נזיר ושעה אחת ומחצה ה"ז נזיר שתים: **גמ'** למה לי למיתנא כל הני צריכי דאי תנא הריני נזיר ויום אחד הכא הוא דאמרי' אין נזירות ליום א' אמטו להכי קמני תרתין אבל הריני נזיר ושעה אחת לימני ל' ואחד יום קמ"ל ואי

ואימא שנה מי מנינן ליומי והא ו)רבנן דקיסרי אמרי א)מנין שאין מונין ימים לשנים שנאמר [1]לחדשי השנה חדשים מחשבין לשנים ולא ימים לשנים: **מתני'** [2]אמר הריני נזיר אחת גדולה הריני נזיר אחת קטנה אפילו מכאן ועד סוף העולם נזיר שלשים יום: **גמ'** אמאי והא מכאן ועד סוף העולם קאמר הכי קאמר אריכא לי הדא מילתא כמכאן ועד סוף העולם תנן [2]ג)הריני נזיר מכאן עד מקום פלוני אומדים כמה ימים מכאן ועד מקום פלוני פחות משלשים יום נזיר שלשים יום ואם לאו נזיר כמנין הימים ואימא הכא נמי אריכא לי הא מילתא כמכאן ועד מקום פלוני אמר רבא ד)שהחזיק בדרך וליהוי כל פרסה ופרסה אמר רב פפא באתרא דלא מני פרסי וליהוי כל אוונא ואוונא מי לא תנן ה)הריני נזיר כעפר הארץ וכשער ראשי וכחול הים הרי זה נזיר עולם ומגלח אחד לשלשים יום כל מילתא דאית ביה קיצותא לא קתני והתניא ו)הריני נזיר כל ימי חיי הריני נזיר עולם הרי זה נזיר עולם אפילו מאה שנה אפילו אלף שנים אין זה נזיר עולם (ח) אלא נזיר לעולם רבה אמר שאני שערות הואיל ומובדלות זו מזו גבי יומי נמי הא כתיב ז)ויהי ערב ויהי בקר יום אחד התם לאו דמפסקי מהדדי הוא מאי קאמר יממא ולילי חד יומא הוא ולעולם לא מפסקי מהדדי רבא אמר למה לך אקשויי כולי האי שאני התם דהא קתני הריני נזיר אחת: **מתני'** ז)הריני נזיר ויום אחד הריני נזיר ושעה אחת ומחצה ה"ז נזיר שתים: **גמ'** למה לי למיתנא כל הני צריכי דאי תנא הריני נזיר ויום אחד הכא הוא דאמרי' אין נזירות ליום א' אמטו להכי קמני תרתין אבל הריני נזיר ושעה אחת לימני ל' ואחד יום קמ"ל ואי

מתורת אור השלם

1. הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחׇדְשֵׁי הַשָּׁנָה:
שמות יב ב

2. וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד:
בראשית א ה

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) בתוס' ד"ה שנים מי מונין לימים בתמיה (ושיטה הוא וכו') נ"ב ושיטת הוא כ"ל ועי' ס"מ:

לעזי רש"י

קונטרידא. חבל ארץ.

מוסף רש"י

מנין שאין מונין ימים לשנים. כגון לתמר קונס יז שלפי טופס לשנה, מוכ ר"ב מדם מיום ליום, ואם נדר בתחד בניסן לסוף על תחד בניסן הבא, תע"פ שעדיין יש ר"ח יום שיומת התמה ימניו על ימות הלבנה אז פעמים שתהו עושין תדשים חסרין (מגילה ה:). כשער ראשי. לתמרינן מיוכח בשער לתגלו קבל עליו והכי זה מיר עולם לפי שפעמות לתגלו מרובין מפני מיין ויהא מגלח כל ימיו תחת ל' יום ויהיה קדוש (לקמן ח:). אפילו מאה שנה כו' אין זה נזיר עולם. לתדא נזירות לתריצתא הוא דהוית, משום לתית לית לית קילותא (לקמן ח:).

פי' הרא"ש (המשך)

ולימא כל פרסה ופרסה הוי נזיר אמכאן ועד מקום פלוני קפריך דנימא לתיקבל עליו מנין נזירות כמנין הימים שמכאן עד אותו מקום אבל שער ושפר וחול דבר שאין לו קצבה אין לומר שיקבל עליו נזירות א' כמנין כי אין להם מנין הלכך ודאי לתילוק נזיר יש כאן לכל א' נזירות א' וי"מ דאמתני' דמכאן ועד סוף העולם קא פריך דנימא לתיקבל עליו נזירות במנין פרסאות או מהלך ימים כמכאן ועד סוף העולם ומפ' דאית ליה קיצותא דמהלך ת"ק שנה הוא העולם ולשון

ראשון הגון. והתניא בניחותא הריני נזיר כל ימי חיי הריני נזיר עולם ה"ז נזיר עולם בין שאמר הריני נזיר כל ימי חיי בין שאמר הריני נזיר עולם הוא נזיר עולם ומיקל בתעב ומביא קרבן תתם דקסברי משום דלית ליה קיצותא ק' שנה או אלף שנים אע"ג דלא ידיעי כל כך ימים כיון דאית ליה קצותא הוא נזיר לעולם ואינו מגלח כל ימי חייו ולא אמרינן תדא נזיר' קיבל עליו: שאני שערות הואיל ומובדלות זו מזו. הלכך אמרינן דנזירות כמנין שערות קבל עליו אבל מכאן ועד מקום פלוני סדנא דארעא תד הוא ופריך יומי נמי מובדלים זה מזה והו"ל למימר בתמנין ימים קבל עליו שאני התם דתקני הריני נזיר אחת אפיכהא [קמייתא] קאי דפריך והא עד סוף העולם קאמר ומשני דהא דתקני ברישא א' גדולה ואחת קטנה אחת קאי נמי אסיפא דקאמר הריני נזיר אחת מכאן ועד סוף העולם הלכך נזיר אחת קבל עליו אלא דאריכא ליה מלתא כמכאן ועד סוף העולם: הריני נזיר ויום אחד הריני נזיר ושעה אחת ומחצה ה"ז נזיר שתים [באחד] מאלו (הנזירות) הלשונות שאמר קיבל עליו ב' נזירות ומגלח לסוף שלשים ונוהג נזירות אחרת דכיון דאמר הריני נזיר קבל עליו נזירות אחד וכי אמר תו ביום אחד הרי יש כאן נזירות אחרת דאין נזירות פחות מל' יום וכאילו אמר הריני נזיר ל' יום דיום א' חשוב כל'

הגהות התוספות

1. ל"ל העולם. 2. ל"ל הריני כמכאן. 3. ל"ל ולעולם. 4. ל"ל תמם מאות שנה.

פי' הרא"ש

ואימא שנה. שפעמים צריכין למלאות חסרון השנה בימים יש פעמים השנה היא שנ"ג ימים ופעמים שנ"ד ופעמים שנ"ה והוה מצי לשנויי תפשת מרובה לא תפשת שנה מי מנינן לימים אין משלימין השנה בימים כי החדש פעמים ממלאין אותו ופעמים מחסרין ומתוך זה יגיעו ימי השנה לשנ"ג או לשנ"ד או לשנ"ה אבל משלימים אותה בחדש שפעמים מעברין אותה ומוסיפין עליה חדש כדאמרי רבנן התם דקסברי בחדשים אתה מונה להשוות שנה הלבנה לשנת החמה ומחתימים עד שיגיע מותר ימי החמה על ימי הלבנה לחדש אחד ומוסיפין חדש א'. ואי אתה מונה בכל שנה ימים להוסיף על שנת הלבנה להשוותן לשנת חמה. א"נ חדשים אתה מונה לשנה שפעמים יש בשנה שתים עשרה חדשי' ופעמי' י"ג ו) ואם אמר קונם פירות האלו עלי שנה מונה מחדש שעומד בו עד חדש זה לשנה האחרת בין שהיא פשוטה בין שהיא מעוברת ואינו מונה ימים לשנה להוסיף על יב"ח עד שפ"ה ימים: ואמאי והא עד סוף העולם קאמר ומשמע שקיבל עליו נזירות עד סוף עולמו: אריכא לי כו'. נזירות אחת שקבלתי עלי כבד עלי ודומה לי כאילו הוא עד סוף העולם וכיון דמצינא לתרוצה הכי הוה ליסמוך עליה תדש נזיר כמנין הימים: הכא נמי אריכא לי מלתא נזיר' שקבלתי עלי נראה לי ארוך וכבד כמכאן ועד מקום פלוני: שהחזיק בדרך ומסתמא כדי להשמר מסכנת הדרך קיבל עליו נזירות כמנין ימי הדרך:

ו) [עי' היטב מגילה ה:], ז) [לקמן ח.], ח) לקמן ח:, ט) [מוספתא פ"ש לקמן ח:], י) פ"ק: תדש ושעה אחת, ו) שנה הוא י"ב תדש כל"ל וי"ג ופשוטה הוא י"ב,

נוסחת הריב"ן

ג) ימים: ב) שנה לימים דכתיב קרא עד מלאת הימים בתדש הוא דממרינן לימים כו': ג) מכאן: ד) לומדים מה ת"ל: ה) ללא בעי לקבל עליה כמנין הימים אלא עד ל' יום בלבד ואפי' לתלמוד מכאן ועד מקום פלוני ממשמע כמ"ד כו': ו) רצה: ז) מכאן: ח) (ללא מריכא ליה דרך) ליתא בכ"י: ט) שמכאן: י) של שלשים שלשים: יא) שלשים ושלשים: יב) תמי לא תנן: יג) הרי זה נזיר: יד) אומי כפרים דתכי משקרין ליה בשבח מציעתא: טו) מכאן ועד מקום פלוני תמי: טז) ואפילו אמר כו': יז) כפוף כל שלשים: יח) ויהא: יט) רבא ממר: כ) גבי חוזי ופרקי: כא) של שלשים שלשים: כב) דמפקתו: כג) דקמ"ל לילי: כד) כמכאן: כה) ממיב: כו) כמ"ד מריכא לי הא מילתא דשלשים יום כמהלך ל' דמכאן ועד סוף העולם שבל כמו: כז) ממהלך: כח) ויום ל' או ושעה אחת או ומתלה: כט) ותמיב שתים ותפילו לומתן תמר כריעי מיד שעה אחת אין נזירות פחות משלשים יום שבל אמר כריעי ל' יום ויום ל' או ושעה אחת אינו מיב אלא שנים עשר חדש כמנין שקבל עליו הם ל"ה ואשלר ליתא בכ"י: ל) נזירות אחת:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' אין זה נזיר עולם (שלא נזיר לעולם) תמ"מ וכ"ג זו היא ג' רמ"י אבל מדבכי הרמב"ם פ"ג מנזיר מבואר דלי"ג ל"ג ומ"ש מנין וכו' מלאת הימים תדש: (ו) ד"ה אמר וכו' דאפילו אמר וכו' פחותה מל' יום ול: (ז) ד"ה וקפריך וכו' של שלשים שלשים ויהא: (ח) ד"ה הריני וכו' הרי זה נזיר: (ט) ד"ה והתניא וכו' ומי יש כו' הס"ד ותמ"ש מס"ד אפי': (י) ד"ה רבא ממר כו' טעמא וכו' שאני התם כו' תדא נזירות בלבד הוא כ"ל תדא נזירות ת"ש אמר רעוד מחצה שבנזירות תיילא עליה נזירות ותייב שתים דכי אמר הריני נזיר ויום אחד נדר שתי נזירות וכו' לו תחת ומתלה דקא